

Postup pořízení a zpracování výsledků voleb do zastupitelstev obcí okrskovou volební komisí na počítači

Stažení programu z Internetu:

- V aplikaci si vyhledáte svou obec podle jejího názvu nebo kódu nebo dle územní příslušnosti.
- Soubor **KVokrsek.exe** uložte do adresáře na disk nebo technický nosič; tímto máte připravenou instalaci.

Instalace programu - instalace musí být prováděna pod uživatelem Windows, pod kterým bude program spuštěn:

- Upozorňujeme, že program je určen pouze pro operační systémy Windows 8, 10, 11.
- Spusťte **KVokrsek.exe** z technického nosiče nebo adresáře, kam jste si instalaci nakopírovali.
- Dále komunikujte s instalačním programem:
 - při první instalaci jakéhokoli programu pro zpracování výsledků voleb, resp. po odinstalování všech dříve instalovaných volebních programů, lze vybrat adresář pro instalaci všech volebních programů, a proto věnujte pozornost informacím zapsaným v úvodním okně instalačního programu - vyberte disk pro uložení programů dle výběru (standardně C), potvrďte klávesou *Enter*, tlačítkem *Změnit adresář* můžete změnit adresář, kam budou programy instalovány, pokračujte tlačítkem *Pokračovat*;
 - zadejte číslo obce a okrsku (obdrželi jste na školení okrskových volebních komisí od zaměstnanců ČSÚ), údaje vždy potvrďte klávesou *Enter*, pokračujte stisknutím tlačítka *Instalovat*;
 - instalační program vytvoří na ploše ikonu **Obce-Pořízení číslo okrsku**, současně vytvoří v nabídce Start podnabídku *Volby2022* se zástupci **Obce-Pořízení číslo okrsku a Odebrat2022** (program pro odinstalování programu).
- Zkontrolujte, zda je v pořádku datum a čas, datum a čas je součástí tisknutých zápisů a příloh.
- Volbou *Nápověda – Zkušební tisk* si můžete ověřit správnost tisku před zpracováním výsledků.

Spuštění programu:

- Pokud jste použili standardní postup instalace, najdete zástupce pro spuštění programů na ploše a v nabídce Start - *Volby2022*.
- Program spustíte dvojným kliknutím na ikonu **Obce-Pořízení číslo okrsku**.
- Úvodní obrazovka má dvě menu (*Okrsek* a *Nápověda*); ve spodní části je zobrazena identifikace okrsku. V menu *Okrsek* můžete data pořídit a kontrolovat, data exportovat na technický nosič pro přebírací místo ČSÚ a vytisknout zápis okrskové volební komise, vč. hlasovacího lístku a vytisknout pomocný sčítací arch pro počítání platných hlasů pro jednotlivé kandidáty. Pomocný sčítací arch lze vytisknout ve třech variantách: A4 na šířku - na stránku se vytiskne max. 33 kandidátů, počet čárek je 150 (další kandidáti nad 33 jsou na druhé stránce); A4 na výšku - na stránku se vejde až 55 kandidátů (další jsou na další stránce), ale počet čárek je snížen na 80; A3 na výšku - vejdou se všichni kandidáti na jednu stránku a počet čárek je 150).
- V nabídce *Pořízení a oprava dat* zapisujete dle záložek:
 - *T/3 - odd. I* vyplnění údajů o průběhu hlasování (tiskopis T/3 - část I.),
 - *T/3 - odd. II* pořízení údajů z první strany tiskopisu T/3 (část II),
 - *T/3 - odd. II pokračování* pořízení údajů z druhé strany tiskopisu T/3 (část II) - údaje o počtech hlasů pro strany (vyplní se automaticky dle pořízených údajů z hlasovacího lístku),
 - *HL* pořízení hlasů pro kandidáty s pořadovým číslem 1 až 34,
 - *HL pokračování* pořízení hlasů pro kandidáty s pořadovým číslem 35 až 70,
 - *T/3 - odd. III* vyplnění údajů o komisích k podepsání a předání zápisu (tiskopis T/3 část III.).
- Pokud se na okrsku zpracovávají dva typy voleb (volby za dva typy zastupitelstev - městská část nebo obvod a město), pořizují se data (resp. kontrolují, exportují a tisknou zápisy, pomocné sčítací archy) za každý typ samostatně (výběr z podmenu), pouze údaje na záložce *T/3* a *Zápis* jsou shodné - je aktivní možnost výběru za typ zastupitelstva.
- Všechna kontrolní čísla a čísla posledního kandidáta, který získal platné hlasy, se vypočítávají automaticky; tyto funkce však zaručují pouze formální výpočet, věcnou správnost zjištěných a zadaných údajů musí členové komise zkontrolovat sami (např. přehození hlasů pro kandidáty, špatně zadaný počet obálek aj.).
- Po formuláři se pohybujete klávesou *Enter* (vždy na následující údaj), nebo klávesou *TAB* ve směru dopředu, kombinací kláves *SHIFT+TAB* ve směru dozadu nebo šipkami, dále kurzorem myši a stisknutím levého tlačítka na pozici údaje, který chcete editovat. Mezi záložkami se pohybujete umístěním kurzoru myši na název záložky a následným stisknutím levého tlačítka myši, nebo pomocí kláves *PageUp* a *PageDown*.

Pořízení a oprava dat:

- Před zahájením zpracování zápisu OVK T/3 a jeho přílohy je nutné, aby okrsková volební komise ověřila, zda má k dispozici poslední stav přehledu odvolaných kandidátů, tj. stav k zahájení hlasování, odvolaným kandidátům nesmí být pořízeny hlasy.
- Každý zapsaný údaj potvrďte klávesou *Enter*.
- Nejdříve vyplňte na záložce *T/3 - odd. I* základní údaje o průběhu hlasování jako např. hodina zahájení hlasování, případné důvody odročení atd., nehodící se texty (označené ") program automaticky přeškrtně podle vámi vyplněných údajů na této záložce; každý zapsaný údaj potvrďte klávesou *Enter*.

- Na záložce *T/3 - odd. II* vyplňte údaje pro zápis *T/3 odd. II* týkající se počtu osob zapsaných do výpisu ze seznamu voličů a jeho dodatku, počtu vydaných úředních obálek, počtu odevzdaných úředních obálek a celkového počtu platných hlasů ve volebním okrsku.
- Platné hlasy pro jednotlivé kandidáty, a to vždy pro stranu, jejíž název je zobrazen v horní části obrazovky, pořizujete na záložkách *HL* a *HL pokračování*; hlasy zapisujete postupně dle pořadí na hlasovacím lístku. Při pořizování hlasů pro více jak 34 kandidátů program automaticky přechází na další záložku (*HL pokračování*). **Věnujte pozornost výběru strany**, předejdete tak nesprávnému zadání hlasů jiným kandidátům. Výběr strany můžete provést po stisknutí tlačítka ▼ vpravo od názvu strany a vlastním výběrem strany z rozvinuté nabídky.
- Při pořizování jsou data interaktivně kontrolována a uživatel je o případných nesrovnalostech informován prostřednictvím chybových hlášení (po stisku *Ignorovat* je možno pořizovat údaje dále bez opravy, chyba v datech však zůstává).
- Na záložce *T/3 - odd. III* zadejte údaje z části III tiskopisu *T/3*, je kontrolována vyplněnost všech položek (vč. položek pro jména členů komise) kromě údaje o dále přítomných osobách.
- Ukončení pořizování zápisu můžete provést stiskem klávesy *F2*, příp. stisknutím tlačítka *Uložit* na záložce *Zápis*. Po uložení dat je spuštěn a zobrazen kontrolní chod, který je možné vytisknout tlačítkem *Tisk*.
- Chyby signalizované kontrolami opravíte znovu v nabídce *Pořízení a oprava dat*.
- Pokud jsou data bez chyb, je ihned po pořizování umožněno provést export dat a tisk zápisu *OVK*.

Kontroly dat:

- Program obsahuje dva stupně kontrol, tzv. interaktivní a dávkové. Interaktivní jsou prováděny okamžitě po zápisu údaje a stisknutí klávesy *Enter*, dávkové se vykonávají po spuštění všech kontrol v samostatné nabídce menu *Okrsek*, volba *Kontroly* a při ukončení pořizování dat tlačítkem *Uložit*.
- Chyby jsou dále rozděleny na *propustitelné* (chyby č. 6 až 12), *upozornění (informativní hlášky č. 91 až 97)* a *závažné* (chyb s hvězdičkou č. 3, 5, 13 až 17, 19 až 27, 39 a 60). Pokud údaje signalizované jako propustitelné chyby nebo upozornění opravdu odpovídají zjištěné skutečnosti, nesnažte se je odstranit, jde spíše o logickou správnost údajů, která může signalizovat např. špatné pořizování údajů formálně vyhovující kontrolám (export viz následující bod).
- Obsahují-li údaje závažnou chybu, nelze data exportovat ani vytisknout zápis a je nutné zjistit příčinu a údaje opravit. Upozornění a propustitelné chyby nemají vliv na export dat a tisk zápisu. **Seznam chyb je uveden níže a najdete jej i v nápovědě a v úplném návodu k programu.**

Výstup pro přebírací místo ČSÚ (PM):

- ⇒ Výstup pro PM je rozdělen do dvou fází, a to uložení dat na technický nosič a vytisknutí dvou stejnopisů zápisu *T/3* a opisu hlasovacího lístku.
- ⇒ vlastní výstup provedete dle následujícího postupu (toto lze provést pouze na bezchybném zápisu):
 - Z menu *Okrsek* vyberte nabídku *Export dat a tisk zápisu*, informaci o povolení tisku a zápisu a informaci o založení technického nosiče potvrďte klávesou *Enter* nebo je export umožněn přímo po ukončení pořizování.
 - Vyberte zařízení (popř. adresář), na které chcete exportovat data, stiskněte *OK* a přečtěte si následující informaci o provedení exportu. Zkontrolujte přítomnost souboru správného jména na technickém nosiči (obsah souboru není čitelný).
 - Je proveden automatický tisk celého zápisu v počtu kopií dle Vašeho zadání a zároveň je na obrazovce (preview). Tisk *T/3* a hlasovacího lístku můžete opticky zkontrolovat proti vytisknutému zápisu (v zobrazeném zápisu lze listovat klávesami *PageDown* a *PageUp* nebo stiskem tlačítek ► nebo ◀, text na obrazovce posunete pomocí přetáčecí lišty vpravo nebo dole). Po stisknutí tlačítka s tiskárnou můžete volit tiskárnu, počet kopií, případný další tisk spustíte stiskem tlačítka *Tisk*. Okno prohlížeče nezavírejte, nejdříve zkontrolujte správnost a úplnost všech tisků.
 - **Po ukončeném tisku zkontrolujte náležitosti vytisknutých formulářů, a to i z hlediska obsahové správnosti údajů**, pokud jste neopustili okno *Preview*, můžete opakovat tisk potřebné stránky.
 - Tlačítko *Zavřít* ukončuje prohlížení zápisu (preview).
 - **POZOR v patičce všech stran zápisu (vč. opisu hlasovacího lístku) je kromě základních identifikací také uvedeno souhrnné kontrolní číslo, číslo strany a počet všech stran zápisu a datum a čas tisku zápisu.** Na všech stránkách zápisu musí být shodné údaje v patičce (kromě aktuálního čísla strany). **Na přebírací místo lze odevzdat s technickým nosičem pouze zápis, který je vytisknut při exportu!**
Upozornění - Při opakovaném exportu je nutno znovu vytisknout celý zápis.
- ⇒ Zápis *T/3* a opis hlasovacího lístku doplňte a podepište na obou stejnopisech (pozor na počet podpisů, zapisovatel se podepisuje pouze na zvláštní kolonce).

Co předáváte přebíracímu místu ČSÚ:

- ⇒ jeden ze dvou stejnopisů zápisu *T/3*, vč. opisu hlasovacího lístku a další přílohy (jejich počet je uveden na přední straně zápisu *T/3*) - **vše podepsané**;
- ⇒ **technický nosič s daty**, pokud jste úspěšně zpracovali výsledky na počítači.

Přejeme Vám klidnou a bezchybnou práci při zpracování výsledků voleb do zastupitelstev obcí.

Seznam chyb v datových souborech

Pozn.: Ve vysvětlení kontrol je uváděn odkaz na příslušnou kapitolu Pokynů pro okrskové volební komise (dále jen "Pokyny").

a) závažné chyby (chyby s hvězdičkou), jedná se o chyby, které musí být před vytvořením zápisu opraveny; je nutno zkontrolovat hodnoty (postup zjištění) a opravit dle skutečnosti:

Číslo	Vysvětlující text
3*	Nepřípustné zastupitelstvo [(číslu)] V daném zastupitelstvu se nekonají volby.
5*	Chybný typ zastupitelstva Zadaná hodnota typu zastupitelstva neodpovídá hodnotě přípustné pro zadaný okrsek (kap. 6 Pokynů).
13*	Chybný počet kandidujících volebních stran Počet volebních stran ve volebním okrsku (dle hlasovacího lístku) musí být shodný s počtem volebních stran uvedených na hlasovacím lístku (kap. 12 Pokynů).
14*	Počet volebních stran s hlasy > počet kandidujících volebních stran Počet volebních stran, které ve volebním okrsku získaly alespoň jeden platný hlas, musí být menší nebo roven počtu volebních stran ve volebním okrsku (dle hlasovacího lístku) (kap. 12 Pokynů).
15*	Počet volebních stran s hlasy je roven nule Pokud je počet platných hlasů ve volebním okrsku (celkem pro všechny volební strany) větší než 0, pak počet volebních stran, které ve volebním okrsku získaly alespoň jeden platný hlas, nesmí být roven nule (kap. 12 Pokynů).
16*	Celkový počet platných hlasů je roven nule Pokud je počet volebních stran, které ve volebním okrsku získaly alespoň jeden platný hlas (větší než 0), pak počet platných hlasů ve volebním okrsku (celkem pro všechny volební strany) nesmí být roven nule (kap. 12 Pokynů).
17*	Chybné číslo obvodu Zadané číslo volebního obvodu neodpovídá hodnotě přípustné pro zadaný okrsek.
19*	Strana nekandiduje v tomto zastupitelstvu/volebním obvodu Na hlasovacím lístku jsou vyplněny hlasy pro stranu, která v zastupitelstvu (volebním obvodu zastupitelstva) nekandiduje.
20*	Chybné číslo volební strany Pořadí strany na hlasovacím lístku musí být menší nebo rovno počtu volebních stran uvedených na hlasovacím lístku.
21*	Počet hlasů pro stranu > počet hlasů celkem Počet platných hlasů pro každou stranu musí být menší nebo roven hodnotě uvedené v položce "Počet platných hlasů ve volebním okrsku (celkem pro všechny volební strany)" (kap. 11 a 12 Pokynů).
22*	Součet hlasů pro strany je různý od počtu hlasů celkem Součet platných hlasů za všechny strany se musí rovnat hodnotě uvedené v položce "Počet platných hlasů ve volebním okrsku (celkem pro všechny volební strany)" (kap. 12 Pokynů).
23*	Počet hlasů pro kandidáta > počet hlasů pro stranu (kand. číslo) Počet hlasů pro jednotlivého kandidáta musí být menší nebo roven celkovému počtu hlasů pro tuto stranu (kap. 10 a 11 Pokynů).
24*	Počet hlasů pro kandidáta je větší, než mohl dostat (kand. číslo) Počet hlasů pro jednotlivého kandidáta v rámci volební strany musí být menší nebo roven počtu odevzdaných úředních obálek (kap. 8 a 10 Pokynů).
25*	Součet hlasů kandidátů je různý od celkového počtu hlasů pro stranu Součet hlasů pro všechny kandidáty strany musí být roven celkovému počtu hlasů pro tuto stranu (kap. 11 Pokynů).
26*	Platné hlasy u nekandidujícího kandidáta (číslo) Na hlasovacím lístku má vyplněny hlasy kandidát s pořadovým číslem větším, než je maximální pořadové číslo kandidáta na hlasovacím lístku pro tuto stranu (kap. 10 Pokynů).
27*	Platné hlasy u neplatného kandidáta (číslo) Na hlasovacím lístku má vyplněny hlasy kandidát, který byl odvolán nebo se vzdal kandidatury (kap. 10 Pokynů).
39*	Nevyplněn / chybný některý z údajů záložce T/3 - odd. III (seznam položek) Na záložce T/3 - odd. III není vyplněn nebo je vyplněn chybně některý z doplňovaných údajů (kap. 14 Pokynů): a) není vyplněn počet členů komise celkem; b) není vyplněn počet přítomných členů komise; c) počet přítomných členů není nadpoloviční většina; d) počet přítomných členů > než celkový počet; e) není vyplněno jméno pověřené osoby pověřené předáním zápisu f) není vyplněno jméno zapisovatele; g) není vyplněno jméno ostatního člena komise.
60*	Nesouhlasí počet volebních stran s hlasy Počet volebních stran, které ve volebním okrsku získaly alespoň jeden platný hlas, musí být stejný jako počet stran s vyplněnými hlasy na hlasovacím lístku.

b) propustitelné chyby (chyby bez hvězdičky), jedná se o chyby, které mohou nastat jen v opravdu výjimečných případech, lze je propustit po ověření správnosti zjištění a zápisu údaje:

Číslo	Vysvětlující text
6	Počet zapsaných voličů je roven nule Počet osob zapsaných do výpisu ze seznamu voličů a jeho dodatku celkem nesmí být roven nule (kap. 6 Pokynů).
7	Vydané obálky jsou rovny nule

- Počet voličů, kterým byly vydány úřední obálky, nesmí být roven nule (*kap. 7 Pokynů*).
- 8 Vydáno více obálek, než je počet zapsaných voličů
Počet voličů, kterým byla vydána úřední obálka, musí být menší nebo shodný s počtem osob zapsaných do výpisu ze seznamu voličů a jeho dodatku celkem (*kap. 7 Pokynů*).
- 9 Odevzdané obálky jsou rovny nule
Počet odevzdaných úředních obálek nesmí být roven nule (*kap. 8 Pokynů*).
- 10 Odevzdáno více obálek, než bylo vydáno
Počet odevzdaných úředních obálek musí být menší nebo shodný s počtem voličů, kterým byla vydána úřední obálka (*kap. 8 Pokynů*).
- 11 Platné hlasy celkem jsou rovny nule
Počet platných hlasů ve volebním okrsku (celkem pro všechny volební strany) nesmí být roven nule (*kap. 11 a 12 Pokynů*).
- 12 Více platných hlasů, než mohli voliči dát
Počet platných hlasů ve volebním okrsku (celkem pro všechny volební strany) musí být menší nebo roven součinu počtu odevzdaných úředních obálek a počtu volených zastupitelů (*kap. 8 a 12 Pokynů*).

c) upozornění (informativní hlášky), jedná se o chyby upozorňující na méně pravděpodobné jevy, které ale mohou nastat; zkontrolovat, zda podezřelé hodnoty opravdu odpovídají reálně zjištěnému stavu:

Číslo	Vysvětlující text
91	100% volební účast Voleb se zúčastnily všechny osoby zapsané do výpisu ze seznamu voličů a jeho dodatku celkem - zkontrolovat, zda se opravdu voleb zúčastnily (tj. byly jim okrskovou volební komisí vydány úřední obálky pro hlasování) všechny osoby zapsané do výpisu ze seznamu voličů (tj. u všech voličů ve výpisech si komise učinila záznam o vydání úřední obálky). Zkontrolovat správné zjištění údajů o vydaných úředních obálkách a počtu osob v seznamech voličů (<i>kap. 6 a 7 Pokynů</i>).
92	Odevzdaných obálek je méně než 80 % vydaných Odevzdaných úředních obálek je méně než 80 % vydaných úředních obálek a absolutní rozdíl je větší než 10 - zkontrolovat správnost zjištění a zapsání údajů o odevzdaných a vydaných obálkách (<i>kap. 8 Pokynů</i>).
93	Počet zapsaných voličů ≥ 2000 Počet osob zapsaných do výpisu ze seznamu voličů a jeho dodatku celkem by neměl být větší než 1999 - zkontrolovat zjištění údaje o počtu osob v seznamech voličů (<i>kap. 6 Pokynů</i>).
94	Malá účast v hlasování Voleb se zúčastnilo méně než 10 % osob zapsaných do výpisu ze seznamu voličů a jeho dodatku celkem - zkontrolovat správnost zjištění a zapsání údajů o odevzdaných obálkách, příp. i počtu osob v seznamech voličů (<i>kap. 6 a 7 Pokynů</i>).
95	Málo platných hlasů vzhledem k odevzdaným obálkám Je-li počet kandidátů alespoň dvakrát větší než počet volených zastupitelů, pak počet platných hlasů ve volebním okrsku (celkem pro všechny volební strany) nesmí být menší než 60 % hlasů, které mohli voliči dát (počet odevzdaných úředních obálek * počet volených zastupitelů). V případě menšího násobku úměrně klesá hraniční procento ($= 60 \% * \text{počet kandidátů} / (2 * \text{počet volených zastupitelů})$) (<i>kap. 10 a 11 Pokynů</i>).
96	Počet zapsaných voličů neodpovídá očekávané hodnotě xxxxx Rozdíl mezi počtem osob zapsaných do výpisu ze seznamu voličů a jeho dodatku celkem a předpokládaným počtem voličů (= očekávaná hodnota) musí být: buď v rozmezí -9 až +14 absolutně, nebo v rozmezí -16 % až 20 %.
97	Velká volební účast Voleb se zúčastnilo více než 90 % osob zapsaných do výpisu ze seznamu voličů a jeho dodatku celkem (<i>kap. 6 a 7 Pokynů</i>).

Poznámka: informace k pořizování a opravám jsou v kapitole 5.1 tohoto plného návodu; při řešení chyb je vhodné nejprve zkontrolovat, zda nejde o překlep při zápisu zjištěného údaje a následně překontrolovat správnost postupu zjištění a zápisu údaje/údajů podle Pokynů pro okrskové volební komise, které jsou pro členy komisí k dispozici i v elektronické podobě na internetové stránce volby.cz.